FORME ALE IMAGINARULUI TRADIŢIONAL ÎN GRAIURILE ROMÂNEŞTI DIN AFARA GRANIŢELOR ŢĂRII

LES FORMES DE L'IMAGINAIRE TRADITIONNEL DANS LES PATOIS ROUMAINS AU-DÉLÀ DE LA ROUMANIE

(Résumé)

L'article propose une analyse interdisciplinaire de l'imaginaire traditionnel maléfique dans les patois roumains au-délà de la Roumaine. Les éléments lexicaux et les mythes analysés montrent que les structures archétypales de l'imaginaire traditionnel sont gardées au niveau des patois roumains analysés, dans des lexèmes roumains, ou des lexèmes slaves: *zburător*/ *domovic*. La plupart des termes sont obtenus par le tabou linguistique: *samcă*, *necurăţenie*.

Cuvinte-cheie:imaginar tradiţional malefic, dialectologie, etnolingvistică, antropologie culturală, mitologie.

Mots-clé: imaginaire maléfique traditionnel, dialectologie, ethnolinguistique, anthropologie culturelle, mythologie.

Premise

Analiza interdisciplinară pe care o propunem vizează imaginarul tradiţional la nivelul graiurilor româneşti din Basarabia, Transnistria, nordul Bucovinei, nordul Maramureşului şi sud-estul Ucrainei. Modelele circumscrise unui studiu etnolingvistic sunt dublate de cele care aparţin antropologiei culturale, psihanalizei şi mitologiei.

Definerea metodei şi terminologie

Metoda de analiză porneşte de la sistemul de legături stabilite de Durand în *Structurile antropologice ale imaginarului. Introducere în arhitipologia generală*: **mitul/povestea** ← generat de o **schema** (de coborâre)← **arhetipuri** ←**simboluri (cu metamorfoze)**. *Mitul* este, astfel, un sistem dinamic de simboluri, de arhetipuri şi de scheme, sistem dinamic care, sub impulsul unei

BDD-V2829 © 2015 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 23:49:59 UTC)

scheme, tinde să se realizeze ca povestire (Durand 2000: 55). *Schema* este o generalizare dinamică şi afectivă a imaginii, ea constituie factivitatea şi non-substantivitatea generală a imaginarului.şi face joncţiunea între gesturile inconştiente ale senzo-motricităţii, între dominantele reflexe şi reprezentări (idem: 52). *Arhetipul* este o constantă monovalentă a imaginarului, constituind punctul de joncţiune între imaginar şi procesele raţionale (idem: 52-53). Spre deosebire de arhetip, *simbolul* este ambivalent, fiind întotdeauna produsul imperativelor biopsihice şi al somaţiilor mediului (idem.: 38).

În privinţa *mitului*, pentru o analiză comparativă, am pornit de la semnificaţia generală din mitologia românească (în special din *Mitologia română* de Romulus Vulcănescu), pentru a prezenta, apoi, varianta mitologică păstrată la nivelul graiurilor româneşti din afara graniţelor ţării. Accepţiei iniţiale a acestui concept i se adaugă perspectiva istoriei mentalităţii/imaginarului, care îl completează cu dimensiunea etno-socială: „Concepem mitul ca pe o construcţie imaginară: povestire, reprezentare sau idee, care urmăreşte înţelegerea esenţei fenomenelor cosmice şi sociale în funcţie de valorile intrinseci comunităţii şi în scopul asigurării coeziunii acesteia" (Boia 2000: 40). Mitul este pus în relaţie strânsă cu imaginarul, ca produs al spiritului care presupune o colecţie de imagini sensibile, prin care se afirmă o altă realitate, îmbinată cu realitatea tangibilă, dar care se deosebeşte de configuraţia abstractă a mentalităţilor (cf. idem: 39). Mitul construieşte la nivelul imaginarului explicarea concretă a fenomenelor şi evenimentelor enigmatice cu caracter spaţial sau temporal, petrecute în existenţa omului, în universul vizibil sau nevăzut (cf. Kernbach 1996: 7). Miturile identificate în materialul dialectal fac parte din categoria celor *cosmografice* (lumile coexistente- divină, umană, demonică, teogonia, panteonul) şi *transcendentale* (suprastructura demonologică- credinţa în duhuri şi demoni, eroul arhetipal, universul dual, viaţa, moartea)[1].

Schema corespunzătoare materialului analizat este *de coborâre,* spre teluric, de tip htonian (relativ la aşa-zisele divinităţi subpământene). *Arhetipul* îl reprezintă „fiinţa imaginară, de tip malefic", corespunzătoare daimonilor sau demonilor[2]. Considerând *arhetipul* o constantă sau o tendinţă esenţială a spiritului uman, acesta devine „o *schemă de organizare* [...] în care materia se schimbă, dar contururile rămân." (Boia: 2000: 15).

[1] Kernbach propune următoarea clasificare: mituri memoriale, fenomenologice, cosmografice şi transcendentale): (idem: 10-13)

[2] Daimonii sunt „făpturi bivalente care exprimă un dualism convertibil între cei doi poli ai lui, o dedublare ontologică specifică fratrocraţiei demiurgice a Fărtatului şi Nefărtatului"; „semidivinităţi mitice"; activitatea dual a daimonului este prezentă în ceea ce se numeşte realitatea mitică. Integrat în marile religii universale, mai ales în creştinism, *daimonul* a căpătat un sens peiorativ de *demon*, făptură mitică inferioară. Demonii sunt „făpturi monovalente care exprimă o singură structură ontologică, specifică structurii lor maligne, ce provoacă răul: infirmitatea, boala, suferinţa, chiar moartea. (Vulcănescu: 1985: 300, 308, 309).

BDD-V2829 © 2015 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 23:49:59 UTC)

De altfel, arhetipurile identificate în materialul dialectal aparţin primelor două ansambluri sau structuri arhetipale care acoperă esenţialul unui imaginar aplicat evoluţiei istorice, conform clasificării lui Boia[3].

Imaginarul arhetipal în textele dialectale

3.1.Mitul zburătorului

Zburătorul, „semidivinitate erotică de tipul incubilor, este un *daimon* arhaic de factură malefică". Are şi variantă feminină, Zburătoroaică. Se poate metamorfoza în şarpe, zmeu sau sul de foc. Umblă între miezul nopţii şi cântători, tulbură fetele de măritat, nevestele părăsite sau văduvele; se metamorfoza chiar în iubitul fetelor şi petrecea cu ele noaptea. Activitatea este doar oniric-erotică, zburătorul nu este vampir, nici demon al nopţii (cf. Vulcănescu 1985: 335). *Zburătorul* provine din alt strat al credinţelor, diferit de cel al divinizării străbunilor gentilici, strat creat din alte nevoi spirituale.

În **TD Nistru** (Graiuri româneşti de la Est de Nistru), conceptul este desemnat prin lexemul 'domovíc'. Articolul din glosar consemnează trei sensuri: 1° „fiinţă supranaturală care chinuieşte din dragoste şi îmbolnăveşte psihic fetele, femeile"; cf.zburătór; 2° „spiritul protector al casei" : Trebe să te sui în pod şi să îi dai demâncat, să-i pui pită şi să zici „*domovíc*, *domovíc*, ia, ţi-am adus să mănânci!". Dacă vinzi casa, ş-apoi te duci la altă casă, trebi să-l chemi să zici „domovíc! domovíc! hadi cu mine!"; 3° „poveşti despre domovic".

Ambivalenţa termenului, referitor la arhetipul definit anterior, se poate explica prin mai multe aspecte. Mitologic, se produce o semantizare negativă/o confuzie (trecerea de la daimon la demon, respectiv, spirit protector al casei/spirit malefic de tip iatromitic), mai ales că metamorfozele urmăresc acelaşi scop- pătrunderea în casă-, iar „spaţiul" de legătură cu universul sacru al locuinţei este „hornul": „*zburătoriu* a venit şi s-a pus pin ogeac şi pin ogeac

[3] a. *Conştiinţa unei realităţi transcendente*: domeniul supranaturalului (care poartă amprenta sacrului) şi al manifestărilor miraculosului. Acest complex defineşte o caracteristică mentală universală prezentă, intrinsecă condiţiei umane. Sacrul se manifestă în sisteme mitice: totemismul, animismul, cultul strămoşilor etc. , precum şi în sacralizarea unor mulţimi de obiecte sau de segmente ale spaţiului.

b. *„Dublul", moartea şi viaţa de apoi*: reflectă convingerea că „trupul material al fiinţei umane este dublat de un element independent şi imaterial (dublu, spirit, suflet)".

c. *Alteritatea*: legătura Eu-Ceilalţi şi Noi-Ceilalţi.

d. *Unitatea*: supune lumea unui principiu unificator (mitul androginului).

e. *Actualizarea originilor*: miturile fondatoare.

f. *Descifrarea viitorului*: imaginarul divinator.

g. *Evadarea*: consecinţa refuzului condiţiei umane şi a istoriei (nostalgia vârstei de aur).

h. *Lupta şi complementaritatea contrariilor*: bun-rău, apă-foc, Pământ-Cer etc. (idem: 29- 31).

BDD-V2829 © 2015 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 23:49:59 UTC)

a întrat". De altfel, în studiile de mitologie românească este recunoscută confuzia cu alte fiinţe supranaturale, precum *Şarpele înaripat*, *Zmeul antropofag* sau *Demonul văzduhului* (vezi Vulcănescu 1985: 335). O altă explicaţie posibilă ar fi suprapunerea reprezentărilor arhetipale româneşti cu cele slave, având ca element comun ideea de „spirit protector al casei, al spaţiului sacru al locuinţei ţărăneşti". Reprezentările subiective ale imaginarului se explică, din perspectivă psihologică, „prin acomodările anterioare ale subiectului" (Piaget, apud. Durand 2000: 37) la mediul obiectiv. Prin urmare, substratul arhaic românesc (credinţa în *şarpele casei*, semidivinitate zoomorfă, unicat în mitologia românească) se «acomodează» la adstratul slav[4], în care etimologia cuvântului susţine semantismul acestuia.

Metamorfozele referitoare la prima ipostază identificată sunt redate prin simboluri consacrate pentru acest arhetip - *foc*, *lumină*, *soare* : „la femeia văduvă o îmblat, aşa, o murit omul, dar el îmbla..."; [l-au omorât fraţii femeii cu suliţele şi, deşi era] „ca omul, dar şi-apoi s-o făcut nu ca om, ca o *soară*"; „eu am auzit di hluboc, di *foc* [...] spunea că la o babă [...] că s-o ridicat de la ţintirim...la mini n-o vinit *foc*" (TD Nistru: 23-26).

La nivelul graiurilor româneşti din Basarabia, Transnistria, nordul Bucovinei, nordul Maramureşului (TD Bas), noţiunea capătă o puternică semantizare negativă, prin monovalenţă (referire exclusivă la zona maleficului). 'Zburător(i)ul' este definit doar ca «strigoi», ieşind, astfel, din categoria semidivinităţilor, pentru a deveni făptură mitică de ordin inferior. Chiar dacă graiul desemnează acest spirit şi prin termenul «domovic», sensul etimologic al acestuia nu se păstrează: „Iaca este o femeie de-alăturea de mine, zice că *domovicul* vine la dânsa, dar eu nu ştiu...dacă îi faci şi polojno la mort, [...] şi carne şi răcituri, dar zic femeile că *domovicul* vine şi aista cum se mai cheamă..."; [strigoi]; „îhî"; [cum îi zice care vine noaptea?] „*zburătoriu*, vine la văduve [...] vine la femei care i-o murit omul, zice că vine pe la hornuri şi hodorogeşte [...] zice ca o mătură intră pe hornuri şi hodorogeşte"; [şi ca să nu se facă zburător?]; „sfinţesc casele la oameni, sfinţesc casele, se duc la biserică" (TD Bas 2000: 169). Textele folosite pentru exemple au fost literalizate.

Povestea originii strigoiului din materialul analizat confirmă ipoteza că în graiurile româneşti din afara graniţelor ţării se păstrează forme arhetipale, specifice imaginarului autohton precreştin. Redăm, pentru ilustrare, fragmentele din TD Bas şi din *Mitologia română*: „şi dac-o făcut şapte fete... dar a şaptea a fost cu coadă, şi-aceea a fost strigoaică or dac-a făcut băieţi şapte, şase o fost ca la lumi, dar a şaptea o fost strigoi şi-acela da de-a-n capra şi se făcea mâţi şi câini" (TD Bas: 127); Omul devine strigoi prin naştere (din părinţi

[4] „În poveştile lipovenilor din Republica Moldova şi din România, la etapa actuală, *domovoi*, de asemenea, poate apărea în formă de şarpe de casă. Ideile despre şarpele de casă, care aduce fericire şi prosperitate şi nicio pagubă, sunt, de asemenea, caracteristice populaţiei est-romanice" (Duşacova 2012: 1).

BDD-V2829 © 2015 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 23:49:59 UTC)

strigoi) sau dintr-o viaţa convertită la daimonism. Prin naştere, anumite semne corporale şi fiziopsihice, precum şi anumite indicaţii anunţă strigoiul: al şaptelea copil de aceleşi sex, dacă se naşte cu căiţă pe cap, şira spinării e terminată cu o coadă cu păr etc. (cf. Vulcănescu 1985: 300). Metamorfozele strigoilor trimit la bestiarul domestic - câini şi pisici, animale diabolizate de creştinism[5]: „de la noi de pe hrubi, de pe cuptor, vine un motoc aşa ia! de mare negru şi se pune pe mine deasupra, dar eu strigam ia! s-a scoborât domovicu cela şi mă dovieşte! ...acolo trebuie unde pui icoana să faci o cruce de lemn şi s-o baţi acolo în ungher, în pământ, în fundament de-amu-n casă" (TD Nistru : 34-35). Valenţele mitologice ale câinelui se interferează cu cele ale lupului cu care, de fapt, este înrudit genetic. Câinele este un animal htonian şi infernal (Cerber), vestitor al morţii şi călăuză a sufletelor (rol psihopomp). În credinţele poporului predomină atributele malefice ale pisicii, fiind considerată o încarnare a diavolului; se mai crede că dacă pisica sare peste un mort, acela se preface în strigoi (cf. Evseev 1994: 117).

Mitul vrăjitoriei

Cultura populară arhaică, dezvoltată sub un control ecleziastic mai puţin rigid ca în Occident şi „arhaismul lingvistic" al românei, neinfluenţată în Evul Mediu de latina scolastică şi ecleziastică, sunt de mare ajutor în înţelegerea vrăjitoriei europene (cf. Eliade 1997: 100).

Credinţa omului că se află sub puterea unei vrăji şi chiar a vrăjitorului că deţine o forţă supranaturală influenţează comportamentul şi relaţiile sociale ale individului[6].

Vrajitoarele sau *vrăjitorii* fac parte din categoria demonilor, sunt figuri mitologice antropomorfe care provoacă boală oamenilor sau animalelor domestice (lasă vacile fără lapte).

Samca este unul dintre spiritele necurate, numit *Spurcată* în Bucovina şi *Avestiţa, aripa satanei* în Ţara Românească; acesta are 19 sau 24 de denumiri şi tot atâtea răutăţi şi se arată femeilor gata să nască, le torturează şi la sminteşte. Samca se arată femeilor şi pruncilor ziua şi noaptea, în diferite chipuri: muscă, pasăre, cărăbuş, mâţă, câine, păianjen, găină, capră, porc, cioară, broască etc, dar nu ca oaie, viţel şi porumbel- care exprimă nevinovăţia şi curăţenia (cf. S. Fl. Marian 1995: 23).

[5] Atât originea, cât şi metamorfozele strigoilor sunt susţinute de Mircea Eliade: strigoii-vii se nasc cu căiţă pe cap, iar ca metamorfoze enumeră câinii, pisicile, lupii, caii, porcii, broaştele-râioase etc. Acestea dau de trei ori peste cap să revină la înfăţişarea umană. (cf. Eliade 1997 : 101).

[6] Imaginarul ca realitate cu obiective concrete, de ordin istoric şi etnic, este ideea demonstrată de istoricii mentalităţi: „Vrăjitoria ne arată astfel, în mod exemplar, cum imaginarul, fantasma, credinţa pot fi forţe istorice de primă importanţă" (Le Goff şi Schmitt 2002 : 491).

BDD-V2829 © 2015 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 23:49:59 UTC)

Denumirile numeroase sunt rezultatul tabuizării lingvistice, iar la nivelul mentalităţii populare reflectă credinţa omului în existenţa unei lumi malefice, nevăzute. Această mentalitate arhaică, generată de necunoaşterea cauzelor unor boli, este contaminată şi asimilată de creştinismul popular. Una dintre miturile creştine, culeasă de S. Fl. Marian, spune că Samca se întâlneşte cu Arhanghelul Mihail în drumul spre Fecioara Maria (gata să nască); acesta o bate cu bici de foc până îi promite că nu se va apropia de casa în care sunt scrise toate denumirile ei (idem.). În textele supuse analizei, *samca* desemnează „boala la copii care se manifestă prin deformare fizică şi infirmitate pe viaţă", sens obţinut prin metonimie (cauză-efect): „Oi! De samcă boleşte copilul, baba descânta" (TD Nistru).

Graiurile româneşti din afara graniţelor ţării oferă o serie sinonimică bogată în acest sens: 'bosorcaie', 'descântătoriu', 'necurăţenie', 'strigoaică', 'voloşebniţe', 'vidmă'. Primul termen este înregistat în DA ca regionalism „s.f. (mitol. pop.) (Trans., ungurism) vrăjitoare, strigoaică despre care poporul crede că se tranformă în iepure, câne ş. alt animal şi ia laptele de la vaci (din ung. bosyorkany)". În corpusul analizat, termenul este generic, desemnând atât *vrăjitoarele* (monovalente), cât şi o altă categorie, cea a semidivinităţilor ambivalente (când rele, când binevoitoare) precum *ielele*, *fata pădurii* şi *omul nopţii*: „de fata pădurii, de omul nopţii, de necurăţenii acei de bosorcăi ... se grăi"; [femeile care luau laptele de la animale cum se numeau?] „tot bosorcăi" (TD Bas : 402); „bosorcăile mergea cântând" (idem : 338). 'Descântătoriu' (termen obţinut prin metonimie) şi 'necurăţenie' sunt denumiri eufemistice pentru aceste fiinţe malefice. Arhaismul lexical al graiurilor analizate face ca termenul 'strigoaică' să păstreze sensul etimologic al cuvântului: lat. *striga*[7]. 'Vidma' exprimă, prin etimologie, referirea la domeniul htonian: „vidme din acelea de îmblă şi mulge vaci" (TD Nistru : 39).

Metamorfozate ca *luminiţe*, sau ca zoomorfe (*cal* şi *mânz/ mânzoc*), „bosorcaiele" apar noaptea şi sperie oamenii sau fură laptele vacilor: „m-am uitat după ele, cum s-o dus *luminile* alea aprinsă aşa una, da într-un rând şî ele aşa mere, una sus şî una jos, aşa mere, asta a fost; [...] d'apoi eu zic că astea sîm bosorcăi" (TD Bas : 314); tot în pădure, ca nişte *luminiţe*" (idem : 320); „mergea noaptea la vaci, la cai...şi-odată vine un *mânzoc* tăt ţup! ţup! un *mânz* aşa.." (idem : 338); „[sunt]oameni care spune că ... se vedea ca un *cal* mare alb şi a trecut ca un vânt numai şi ... aşa l-a îngreţoşat şi a avut o spaimă de el, zice „când m-am dus noaptea prin pădure...am umblat şi-o venit un cal mare şi aşa o fost un vânt că mai nu l-o dat jos şi i s-o făcut rău ... că aceea o fost bosorcaie" (idem : 408).

Din categoria semidivinităţilor antropomorfe întâlnim 'fata pădurii' şi 'omul nopţii', făpturi ciudate, malefice, care concurează între ele: „de omul nopţii se aude că când prinde fata pădurii o omoară" (idem: 338); „a fost iarnă

[7] În limba română, *striga*, cuvântul latin pentru vrăjitoare, a devenit *strigoi*, „vrăjitor" viu sau mort (Eliade 1997: 101).

BDD-V2829 © 2015 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 23:49:59 UTC)

mare, omăt [...] a zis că să nu spun, o fi umblat *omul nopţii* după ea [=fata pădurii], c-amu când ea a cântat şi omul nopţii o fost şi *fata pădurii* şi el umbla [...] amu el a auzit-o cântând şi ea o venit către moşul şi ea a zis către moşul că să nu spună că ea a fost acolo, că unii, altul s-a căta-o, dar să nu-i spună, că pe unde-o mers, p-aici ori pe aici, dar să spună că-n acea lature s-a dus, să nu o găsească pe unde a fost ea" (idem : 382).

Metamorfoza fetei pădurii pare a fi rezultatul confuziei cu Samca: [dormea noaptea la oi şi a văzut-o] „goală, o zis că numai păr, toată o fost păr" (idem: 337); într-o rugăciune populară, apare descrierea Samcăi „părul capului ei era până la călcâi" (S. F. Marian 1995: 24). Referitor la omul nopţii, acesta nu se întrupează, ci se face simţit prin forţe stihiale: „omul nopţii vine cu un vânt mare" (TD Bas: 338).

Concluzii

Elementele lexicale şi miturile analizate susţin ideea că structurile arhetipale ale imaginarului tradiţional (popular, cu asimilări ale creştinismului) se păstrează la nivelul graiurilor româneşti din afara graniţelor ţării, fie în termeni româneşti, fie „traduşi": 'zburător' versus 'domovic'. Mai mult, graiurile păstrează sensuri etimologice precum 'strigoi/strigoaică' („vrăjitoare"), dar este deschis inovaţiei stilistice 'samcă' („boală") şi 'necurăţenie' (termen tabu pentru „vrăjitoare"). Analiza acestor forme ale imaginarului trădează, pe de altă parte (din perspectivă etnologică), o realitate socială cu efecte obiective şi concrete.

SURSE

Academia Română, *Dicţionarul limbii române* (A- *Lojniţă*), sub conducerea lui Sextil Puşcariu, Bucureşti, Librăriile Socec & Comp. Şi C. Sfetea; Imprimeria Naţională „Universul", 1913- 1948.

Marin, Maria, Iulia Mărgărit, Victorela Neagoe, Vasile Pavel, 2000, *Graiuri româneşti din Basarabia, Transnistria, Nordul Bucovinei şi Nordul Maramureşului*. *Texte dialectale şi glosar*, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan- Al. Rosetti", Bucureşti , Tipografia „Bucureştii noi".

Marin, Maria, Iulia Mărgărit, Victorela Neagoe, Vasile Pavel, 2011, *Graiuri româneşti de la est de Nistru*. *Texte dialectale şi glosar*, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan- Al. Rosetti"; Bucureşti, Editura Academiei Române.

BIBLIOGRAFIE

Boia, Lucian, 2000, *Pentru o istorie a imaginarulu*i, Bucureşti, Humanitas;1998, *Pour une histoire de l'imaginaire*, Société d'éditions les Belles Lettres.

BDD-V2829 © 2015 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 23:49:59 UTC)

Durand, Gilbert, 2000, *Structuri antropologice ale imaginarului. Introducere în arhitipologia generală,* Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic.

Duşacova, Natalia, 2012, *Locuinţa tradiţională lipovenească din spaţiul pruto-nistrean şi stânga nistrului (sec. XIX-încep. sec. XXI)*; Autoreferatul tezei de doctor in istorie, Academia de Ştiinţe a Moldovei, Institutul Patrimoniului Cultural, cu titlu de manuscris.

Eliade, Mircea, 1997, *Ocultism, vrăjitorie şi mode culturale. Eseuri de religie comparată*, Bucureşti, Humanitas; 1976, *Occultism, witchcraft and cultural fashions*, The University of Chicago.

Evseev, Ivan, 1994, *Dicţionar de simboluri şi arhetipuri culturale*, Timişoara, Editura „Amarcord".

Kernbach, Victor, 1996, *Miturile esenţiale. Antologie de texte mitologice*, Bucureşti, Univers Enciclopedic.

Le Goff, Jacques, Jean-Claude Schmitt, 2002, *Dicţionar tematic al Evului Mediu occidental*, Iaşi, Polirom.

Marian, S. Fl., 1995, *Naşterea la români. Studiu etnografic*; ediţie critică de Teofil Teaha Bucureşti, editura Grai şi suflet- Cultura naţională.

Vulcănescu, Romulus, 1985, *Mitologie română*, Bucureşti, Editura Academiei Republicii Socialiste România.

Mara MANTA
Institutul de Lingvistică al Academiei Române
„Iorgu Iordan – Al. Rosetti", Bucureşti

BDD-V2829 © 2015 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-13 23:49:59 UTC)